

STUDENȚII ANULUI PREGĂTITOR ȘI INTEGRAREA LOR ÎN MEDIUL SOCIO- CULTURAL ROMÂNESC

Cristina-Valentina DAFINOIU
Universitatea „Ovidius” din Constanța
cristinadafinoiu@yahoo.com

Motto: „*Pentru a aprecia culturile altor națiuni, trebuie să mergi în țara lor, să cunoști oamenii și trebuie să intri în contact cu cultura țării*” (David Rockefeller)

Abstract: In this article, we presented some aspects regarding the preparatory year where foreign students have to learn Romanian as a foreign language in order to be able to follow an university program in Romanian. The problems that we described are related to the history of the preparatory year in Romania, specially in Constanta, then the program specific and characteristics, including organizational and functionality issues. We brought into attention the status of foreign students from preparatory year, and also some issues regarding their capacity of integration into the Romanian social and cultural space, without missing the aspects concerning the difficulties related to the integration of the foreign students in the new environment. We concluded our presentation by sustaining the importance of teaching the Romanian language as a foreign language, a didactical activity that implies a specific strategy, taking into consideration the category of students to whom it addresses to.

Keywords: foreign students, preparatory year, integration

1. Istoria existenței unui an pregătitor de limba română pentru studenții străini începe în România acum mai bine de 40 de ani, mai exact în anul 1974, când regimul politic comunist de la acea vreme, în baza unor acorduri internaționale, permite și chiar facilitează venirea studenților străini, în special celor din țările arabe, la studii în universitățile românești. Marile centre universitare de la acea vreme care au primit primele valuri de studenți străini, căci ei au venit într-un număr foarte mare, au fost București, Iași, Cluj și Craiova. Ajunși în România, acești studenți erau repartizați în camere special alocate lor, în cămine studențești separate de cele ale românilor, se aflau în permanență sub stricta supraveghere a cadrelor didactice responsabile de anul pregătitor.

Mai târziu, prin anii '90, după căderea regimului comunist, acestor universități menționate mai sus li s-au alăturat și altele, ajungându-se astăzi la un număr de 22 de instituții de învățământ superior de stat și 2 particulare, organizatoare de an pregătitor de limba română pentru străini. Printre ele se regăsește și Universitatea „Ovidius” din Constanța. Pe meleaguri tomitane, anul pregătitor de limba română pentru studenții străini a luat ființă în anul 1992, când, încet-încet, au început să vină primii

studenți străini, din țări precum China, Albania și Grecia. Mai târziu, de prin anul 2007, odată cu aderarea României la Uniunea Europeană și intrarea ei în structurile socio-economice europene, precum și prin deschiderea învățământului românesc spre internaționalizare, când diplomele românești devin recunoscute pe plan european și nu numai, numărul studenților străini din cadrul anului pregătitor începe să crească simțitor, și tot mai mult de la un an la altul. Acest lucru, care nu poate fi decât unul foarte îmbucurător, a adus cu sine o serie de probleme legate de aspecte precum statutul acestor studenți, cazarea lor în căminele universității, specializările pe care doresc să le urmeze absolvenții anului pregătitor, normarea activității didactice la aceste grupe de studenți, materialele folosite în predarea limbii române ca limbă străină pentru ca demersul didactic să fie unul încununat de succes și nu în ultimul rând, probleme legate de necesitatea integrării socio-culturale a unor indivizi proveniți din medii lingvistice, culturale și religioase, uneori total diferite de cel românesc.

2. Ca structură și mod de organizare, anul pregătitor aparține Facultății de Litere a Universității „Ovidius” din Constanța și reprezintă un ciclu de studii de un an de zile, împărțit în două semestre, respectând vacanțele și zilele libere prevăzute în programul facultății în care este inclus. Pentru că o parte dintre studenții străini care solicită înscrierea la anul pregătitor obțin greu vizele de ieșire din spațiul național și ajung cu întârziere la studii, ei sunt înmatriculați cu statutul de *student întârziat*, fapt ce presupune prelungirea perioadei de școlarizare și organizarea unor cursuri de recuperare. Sesiunile de examinare sunt două, una de iarnă la sfârșitul lunii ianuarie, când studenții susțin un examen de limba rămână pentru nivelul A2, și una de vară, la începutul lunii iunie, când reușita la examen presupune atingerea cel puțin a nivelului prag de limbă română, B1; desigur că studenții foarte bine pregătiți pot ajunge fără probleme chiar la nivelul de competență lingvistică B2, în timp ce studenții mai slab pregătiți, care întâmpină dificultăți de înțelegere (în scris sau oral) a limbii române pentru nivelul B1 și nu promovează examenul din iunie, se pot înscrie din nou, la o altă sesiune de examinare în septembrie. După absolvirea anului pregătitor, studenții străini primesc un *certificat de absolvire* în baza căruia se pot înscrie mai departe la facultățile centrelor universitare pentru care au optat. Dacă între timp studenții își schimbă opțiunea, ei trebuie să solicite ministerului de resort o nouă aprobare pentru specializarea sau universitatea vizată și în acest sens se vor adresa în prealabil secretariatului Facultății de Litere.

Pentru asigurarea calității procesului de predare-învățare a limbii române ca limbă străină de către această categorie de studenți, se urmărește, pe cât posibil, constituirea unor grupe relativ mici de lucru (15-20 de cursanți) și, cel puțin pentru semestrul al doilea, organizarea unor grupe omogene în funcție de cunoștințele de limbă română dobândite de studenții

străini. În aceeași ordine de idei, pe semestrul întâi studenții au un număr de 25 de ore de limbă română pe săptămână, structurate în 5 ore de curs pe zi, plus un curs de *Cultură și civilizație românească*, de 2 ore săptămânal, care se continuă în aceeași notă și pe semestrul următor; în semestrul al doilea, numărul orelor de română se restrânge la 15 pe săptămână, diferența de 10 ore, până la cele 25 săptămânale, constituind-o seminarele de limbaje de specialitate urmate de studenți în funcție de domeniul și profilul ales pentru studiile de licență sau de masterat (domeniul medical, tehnic, socio-uman sau economic). Dat fiind că este vorba de un curs intensiv de învățare a unei limbi străine, participarea la ore a studenților străini din anul pregătitor este obligatorie, căci studiile sunt încadrate la program de învățământ cu frecvență, iar pentru absentarea de la cursuri se aplică sancțiunile prevăzute de *Regulamentul de activitate profesională a studenților*, incluzând aici atât studenții români cât și pe cei străini ai universității.

La normarea activității cadrelor didactice care predau la anul pregătitor trebuie să se țină cont de faptul că orele sunt considerate ore reale, iar încadrarea profesorilor se va face în funcție de gradul didactic al fiecăruia. De asemenea, activitățile de predare-seminarizare la anul pregătitor trebuie să se repartizeze pe cadre didactice, pe cât posibil, în norme compacte, pentru a se asigura o continuitate în predare.

3. O problemă legată de anul pregătitor asupra căreia ne-am dori să ne oprim în ceea ce urmează o reprezintă materialele folosite în procesul de predare a limbii române pentru străini. Limba română ca limbă străină a devenit astăzi un domeniu în sine, adevărat că încă aproape neexplorat, sau cu timide încercări de abordare. În acest sens, în cadrul unor universități românești de prestigiu au început de câțiva ani să se organizeze o serie de conferințe, seminarii și cursuri de perfecționare a cadrelor didactice în acest domeniu. De asemenea, simțindu-se tot mai acut nevoia de materiale noi și moderne care să schimbe perspectiva de abordare a limbii române ca limbă străină, o serie de profesori (atât din România cât și din străinătate) au realizat câteva manuale, culegeri de exerciții sau cărți de teste de limba română pentru străini, care sa vină în sprijinul celor ce doresc achiziționarea unor competențe lingvistice în această limbă europeană. Până nu demult, supremația în domeniul manualelor de limbă română pentru străini era deținută de așa numitul „*manualul lui Brâncuș*” („*Manual de limba română pentru studenții străini din anul pregătitor. Semestrul I*”, Editura Universității București), o lucrare fundamentală, cunoscută de absolut toți cei care predau sau au predat româna la străini. Acest manual, construit pe modelul clasic (text, vocabular, gramatică, exerciții) mai este încă și astăzi folosit, iar dacă din punctul de vedere al textelor și al vocabularului el este depășit de vremuri, noi considerăm că, în ceea ce privește structura și modul de prezentare a problemelor de gramatică, el rămâne sau ar trebui să rămână un punct de referință pentru toți autorii de manuale. Lucrările ce presupun învățarea limbii române ca limbă străină existente astăzi pe piața

românească și-au schimbat aspectul și structura; de cele mai multe ori, autorii lor anunță de la început că pentru materialul elaborat au ținut cont de *Cadrul european comun de referință pentru limbile străine* (CECRL), respectând nivelurile de competență lingvistică impuse de acesta, A1, A2, B1, B2, C1 și C2; desigur că lucrurile nu stau întotdeauna așa, căci uneori acești autori nu respectă în totalitate nivelul lingvistic anunțat. Dacă am încerca o statistică a acestor manuale, am observa cu ușurință că cele mai multe dintre ele abordează metoda comunicativ-participativă și se adresează nivelului de limbă A1-A2. Sunt foarte puține lucrările care merg pe nivelul B1-B2 și aproape inexistente manualele de nivel C1-C2 (din câte cunoaștem, pe piața românească se găsește un singur manual de limba română nivel C1-C2). Trebuie de asemenea să menționăm că în spiritul acestei idei, inclusiv la universitatea constănțeană există un colectiv de cadre didactice care au elaborat o serie de manuale și de lucrări auxiliare de limba română pentru străini, fie ei de la anul pregătitor (*Să învățăm limba română! Manual pentru străini. Nivel 1 (începători)*, autoare Ana Marin și Veronica Nedelcu, *Limba română pentru străini. Teste și exerciții*, autoare Cristina Dafinoiu, *Limba română. Manual pentru studenții străini din anul pregătitor (Nivel A1-A2)* autoare Cristina Dafinoiu și Laura Pascale), fie veniți prin programul Erasmus (*Limba română pentru străini. Nivel începător*, autoare Cristina Dafinoiu, Veronica Nedelcu, Laura Pascale), fie francezi sau turci (*Et si on apprend la roumaine? Manual de limba română pentru debutanți francofoni*, autori Segiu Miculescu și Florica Hrubaru, *Romence öğrenelim. Yabancılar için ders kitabı seviye I (yeni başlayan)* autoare Ana Marin, Ciden Menabit, Veronica Nedelcu), și credem că nu greșim atunci când afirmăm că putem vorbi chiar de o școală constănțeană în acest sens.

4. În ceea ce privește admiterea la cursurile anului pregătitor, menționăm că trebuie respectate condițiile de eligibilitate, în sensul că la această formă de învățământ superior se pot înscrie, conform legilor în vigoare, toți cetățenii străini (indiferent de țara de proveniență) absolvenți ai unei forme de învățământ secundar cu diplomă de bacalaureat sau cu un document echivalent acesteia care doresc să urmeze în România un program de studiu cu predare în limba română și care nu posedă cunoștințele necesare de limbă română. În urma recunoașterii acestor studii (de către Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor din cadrul Ministerul Educației și Cercetării Științifice) prin echivalarea diplomei de absolvire a liceului, pentru cetățenii provenind din state membre ale Uniunii Europene, ale Confederației Elvețiene sau ale Asociației Europene a Liberului Schimb și după primirea scrisorii de acceptare la studii în România (emise de către Direcția Generală Relații Internaționale și Europene din cadrul ministerului de resort), pentru cetățenii provenind din state terțe UE, candidații se pot înmatricula în anul pregătitor de limba română, având însă statut diferit în funcție de țara de proveniență. Astfel, statutul studentului de la anul pregătitor poate fi de

student bursier al statului român sau student fără taxă și fără bursă (în general aceste burse sunt oferite studenților care au origini românești declarate sau celor care vin pe baza unor acorduri bilaterale ale diferitelor instituții ale statului român), de student comunitar/ european (aici se încadrează studenții provenind din țări membre ale Uniunii Europene, ei având același statut ca studenții români, inclusiv în ceea ce privește taxele de școlarizare) și student pe cont propriu valutar (sunt incluși studenții provenind din state terțe UE, care-și plătesc taxele în valută, respectiv în euro). Dincolo de această clasificare a statutului studentului din anul pregătitor, toți studenții beneficiază de aceleași condiții de predare-învățare din partea cadrelor didactice și toți au drepturi și obligații egale în ceea ce privește participarea la orele de curs, la activitățile curriculare sau extracurriculare sau în ceea ce privește folosirea bazei materiale; este adevărat că studenții bursieri beneficiază și de cazare gratuită în căminele universității, în timp ce studenții aparținând celorlalte două categorii pot fi cazați în limita locurilor disponibile.

Având în vedere categoriile de studenți care se înscriu la anul pregătitor credem că este necesar să aducem în discuție faptul că, din păcate, cel puțin pentru ultima perioadă, calitatea acestor studenți este tot mai slabă. Ei sunt în marea majoritate candidați care în țara de origine nu reușesc să acceadă în sistemul de învățământ superior și foarte puțini dintre ei sunt cei care optează din start pentru studii în România; în această ultimă categorie se înscriu în principal bursierii care trec printr-un examen de selecție la serviciile consulare sau ambasadele României din țările respective (de regulă Bulgaria, Albania, Macedonia, Serbia). Pentru candidații proveniți din state europene și state terțe care nu pot intra în țara de origine la facultatea sau universitatea dorită, România este o soluție alternativă, pe baza faptului că, în primul rând, diploma românească este recunoscută internațional, iar în al doilea rând, învățământul românesc oferă o calitate foarte bună. Acestor motive principale li se mai adaugă argumente precum că unii membri din familiile studenților de la anul pregătitor sau prieteni de-ai lor apropiați au studiat la un moment dat în România sau că studiază în prezent. Prin urmare, dacă unii studenți ajung în România la dorința expresă a familiei, alții vin pentru că au un model oferit de cineva apropiat, iar majoritatea dintre ei se declară mulțumiți, cu mici excepții, de calitatea și serviciile oferite de universitatea de la malul Mării Negre. Toate aceste aspecte menționate au făcut ca de la an la an numărul străinilor doritori să studieze la universitatea tomitană să crească simțitor, lucru ce nu poate fi decât îmbucurător, atâta timp cât prezența unui număr tot mai mare de studenți străini ajută universitatea nu doar financiar, ci și la creșterea vizibilității ei pe plan internațional. Avem în vedere faptul că atunci când absolvenții anului pregătitor pleacă în alte centre universitare românești, ei poartă cu sine experiența primelor momente petrecute în România, respectiv la universitatea din Constanța, trăiri pe care nu le pot uita niciodată, așa cum adesea mărturisesc.

Nu trebuie să uităm un alt aspect, și anume că unii studenți străini provin din zone defavorizate sau din zone de conflict, ceea ce-i face să fie izolați, închiși în sine și necooperanți, uneori agresivi și violenți; cu această categorie de studenți se lucrează mai greu, căci, pe lângă activitatea didactică de predare-învățare a limbii române, o limbă destul de dificil de însușit de către vorbitorii non-nativi, cadrul didactic de la catedră trebuie să desfășoare activități speciale care să-i ajute pe studenți să-și depășească condiția psiho-socială și să se integreze în colectiv, să-și schimbe comportamentul față de ceilalți colegi și chiar față de ei înșiși; profesorul trebuie să dețină abilități psiho-pedagogice bune care să-i permită să modeleze astfel de participanți la curs, fără să creeze în mod voit sau involuntar situații conflictuale la nivel de grup.

5. Ajunși în România, studenții străini din anul pregătitor, cei mai mulți dintre ei aflați la vârsta adolescenței și plecați pentru prima dată din spațiul protector al propriei familii, vin în contact cu o societate nouă și uneori total necunoscută. Au parte astfel de un șoc socio-cultural pe care sunt nevoiți să-l depășească cu succes și cât mai repede cu putință, pentru a reuși în final. Nu însă toți pot face acest lucru, iar cei aflați în situația neadaptării renunță și se întorc acasă. Așadar, se poate observa cu ușurință că, aflându-se într-un mediu cultural nou, studenții străini reacționează în mod diferit: cei mai mulți se obișnuiesc rapid și ușor (un factor determinant îl poate constitui vârsta), în timp ce pentru alții, perioada de adaptare se dovedește a fi mai îndelungată și mai dificilă, iar pentru cei mai puțini, șocul cultural nu poate fi depășit. Unul dintre motivele principale ale problemelor de adaptare l-ar putea reprezenta schimbarea simbolurilor cunoscute de studenți anterior și care s-au modificat acum datorită noului mediu cultural; faptul că unii studenți refuză, conștient sau nu, această nouă viață dintr-o țară străină lor care le cauzează disconfort și care-i determină să se izoleze, să evite contactul cu reprezentanți ai noii culturi, duce în final la eșec.

Majoritatea tinerilor veniți la studii în România mărturisesc că la sosirea lor aici nu știau nimic sau aproape nimic despre această țară europeană; unii știau doar unde se află România pe hartă, care este capitala ei, cum vor putea ajunge la universitatea solicitată și ce limbă vorbesc românii, dar nu știau nimic legat de cultura și civilizația românească. Tocmai în ideea de a le aduce mai aproape elemente fundamentale din spațiul cultural românesc, menite să-i ajute pe acești studenți să se adapteze și să se integreze cât mai rapid și cât mai bine în mediul social și cultural al noii țări de adopție temporară, la nivel de conținuturi, în planul de învățământ al anului pregătitor a fost inclus cursul de *Cultură și civilizație românească*. În cadrul acestui curs studenții străini se familiarizează cu elemente de istorie a limbii române și a poporului român, de literatură și artă, de etnografie și folclor românesc. În același timp, la nivel instituțional, în organigrama universității a fost creat *Departamentul pentru studenți*

străini, cu rolul de a-i ghida și de a le oferi studenților străini toate informațiile (legate de admitere, de taxe, de serviciile sociale) și toată consilierea necesară în vederea includerii lor în mediul studentesc constănțean.

În altă ordine de idei, trebuie amintit faptul că anul pregătitor este un program destul de dificil de gestionat din perspectiva participanților la curs, întrucât studenții provin din medii sociale și culturale foarte variate și diferite de cele românești. Ei au mentalități diferite, tradiții și obiceiuri diferite, religii diferite, o educație diferită de la țară la țară sau de la un student la altul, uneori evidentă chiar în rândurile cursanților aparținând aceluiași spațiu cultural național, provin din zone de conflict sau zone marginalizate, și pe toți aceștia, la nivel de grup, profesorul are îndatorirea, pe lângă a-i învăța să comunice în scris și oral în limba română, de a-i forma în spiritul toleranței și al acceptării celui alt cu tot ce are el bun sau rău, de a-i face să cunoască specificul spațiului românesc și să și-l însușească corect pentru a putea trăi și studia în România. Acest demers nu este întotdeauna unul facil, căci diversitatea culturală a participanților la cursurile anului pregătitor (fie că vorbim de cursurile de limbă română sau de cele de cultură și civilizație românească, fie că ne raportăm la seminarele de limbaje de specialitate) pune de multe ori cadrul didactic în situații limită din care acesta trebuie să știe să iasă fără a leza moral sau cultural pe vreunul dintre cursanții săi. Asta înseamnă că profesorul trebuie să dețină un bogat bagaj de cunoștințe din diverse domenii (istorie, religie, politică, geografie etc.) dar să dispună și de o foarte bună abilitate comunicatională și socială, pentru a reuși să rezolve eventualele situații conflictuale ce ar putea să apară la nivel de grup. Ideală ar fi realizarea unui grup ținut omogen din perspectiva nivelului de limbă română, de înțelegere a elementelor de cultură și civilizație românească și de educație civică și morală, un lucru greu sau imposibil de atins, așa cum ne-a demonstrat-o propria și îndelungata experiență la catedră.

Pornind de la ideea conform căreia cultura unei țări n-o poți cunoaște în adevăratul ei sens decât mergând în țara respectivă și venind în contact direct cu mediul cultural respectiv, în cadrul cursului de identitate românească, studenții străini desfășoară o serie de activități extracurriculare de tipul vizitelor la muzeele de istorie, de științe, de artă și de artă populară, excursii în locuri reprezentative cultural pentru spațiul românesc, acțiuni de întrajutorare sau de protejare a mediului, toate acestea cuprinse în programul numit *Pașaport pentru România; integrarea studenților străini în spațiul cultural românesc*. Și nu de puține ori ne-a fost dat să vedem că și după mulți ani, absolvenți fiind, ei mai poartă în suflet și în gând amintirea vie a acestor evenimente desfășurate în cadrul anului pregătitor și mărturisesc cu sinceritate că aceste acțiuni și-au atins scopul, căci i-au ajutat pe mulți dintre ei să observe, să descopere și să înțeleagă spiritul românesc.

Împinși de nevoia de a se adapta unui mediu socio-cultural nou, studenții străini sunt supuși, voluntar sau involuntar, unui proces de aculturație (de însușire a unei culturi străine, în speță a celei românești) față de care fiecare individ în felul său caracteristic își manifestă reacția; pentru cei care sunt mai deschiși, mai toleranți, mai încrezători, mai empatici, care acceptă mai ușor ideea de nou, aculturația reprezintă un proces de adaptare pozitivă la noua cultură, respectiv cea românească, în timp ce pentru aceia care sunt mai reticenți, mai închiși, mai negativiști, care se izolează de tot ceea ce este în jurul lor, aculturația devine un proces de adaptare negativă sau cu alte cuvinte un proces de neadaptare. Procesul de aculturație depinde de factori precum: perioada petrecută în România, spațiul în care studentul locuiește (este știut faptul că studenții străini care stau în cămine alături de studenții români și nu izolați, pe etaje sau în corpuri de clădire separate, se integrează mult mai rapid în spațiul cultural românesc, ei trec printr-un proces de aculturație rapid și eficient), vârsta individului (studenții mai tineri se adaptează mai repede decât cei mai în vârstă), scopul și obiectivul comunicării între indivizi din culturi diferite (și aici avem în vedere că, după anul de pregătire, studentul străin trebuie să urmeze și să aprobe o facultate cu program de predare în limba română).

Dincolo de aceste aspecte, aculturația îi determină pe studenții străini să-și pună problema existenței și descoperirii propriei lor culturi, lucru la care, până în momentul intrării într-un nou spațiu cultural, nu se gândiseră; unii dintre ei constată că nu cunosc multe lucruri legate de propria cultură națională și abia acum, regăsindu-se în situația de a-și face cunoscută cultura de origine își dau seama că trebuie să caute în bagajul de cunoștințe. Prin urmare, încercarea de integrare a studenților străini în spațiul socio-cultural românesc în care ei pășesc presupune din partea acestora conștientizarea și stabilirea unor elemente culturale comune sau diferențiatore între cultura românească și propria cultură. Provenind din culturi diferite, uneori studenții anului pregătitor caută elemente comune nu numai cu cultura românească ci și cu spațiul cultural al colegilor lor de clasă; ei doresc să cunoască și cultura celuilalt, raportându-se întotdeauna la cultura „mamă”. Prin urmare, unde la începutul anului universitar studenții străini nu bănuiesc sau nu-și pun problema unor diferențe culturale între ei, pe parcursul anului ajung să cunoască și să accepte diferențele culturale dintre ei și colegii lor proveniți din alte țări sau dintre ei și viitorii lor colegi români.

Revenind la problemele de adaptare ale studenților străini din anul pregătitor în mediul socio-cultural românesc, nu trebuie să scăpăm din vedere că aceste dificultăți sunt diferite de la individ la individ, dar și de la un grup etnic la altul; astfel, studenții proveniți din țările balcanice, având elemente culturale asemănătoare celor românești, dar și o limbă apropiată ca structură de limba română, și ne gândim aici la bulgari, greci, albanezi, macedoneni, sârbi, se vor adapta, cu siguranță, mult mai ușor în spațiul

cultural românesc decât colegii lor provenind din țări precum cele din Africa, Asia și chiar unele țări din Europa occidentală; faptul că românii s-au format ca popor, au trăit și trăiesc în partea de nord a Peninsulei Balcanice, faptul că pe lângă originea latină, limba română este inclusă tipologic în grupul limbilor balcanice îi ajută pe studenții proveniți din celelalte țări balcanice să se adapteze mult mai ușor și mai rapid, fără eforturi prea mari din partea lor. În culturile popoarelor balcanice există o serie de obiceiuri și tradiții comune, legate de sărbătorile de Crăciun și de Anul Nou (jocurile cu măști), de sărbătorile pascale și de primăvară, de mărțișor, de mitul jertfei pentru creație (fie că este vorba de construcția unor poduri, cetăți sau mănăstiri), de riturile de trecere (nuntă și înmormântare) etc. elemente care facilitează foarte mult integrarea în spațiul cultural românesc a indivizilor exponenți ai acestor culturi. Ca să dăm numai un exemplu, atât în anumite zone din Bulgaria, cât și în Banatul românesc, în ziua de Paști se rupe pita de către două persoane care-o țin de cele două capete; cine rămâne cu bucata cea mai mare se zice că va fi șeful în casă și va avea parte numai de lucruri bune.

6. Având în vedere că anul pregătitor, chiar dacă el se numește oficial doar de limbă română, reprezintă momentul de început al unei noi vieți pentru toți studenții străini înscriși în programul de studiu, rolul acestuia în favorizarea procesului de adaptare și integrare socio-culturală pentru cursanții lui este, din punctul nostru de vedere, hotărâtor. De modul cum acești studenți reușesc să treacă prin procesul de aculturație de-a lungul unui an de zile, depinde în mare măsură parcursul lor universitar ulterior. Cei care vor izbuti să dobândească la finele anului de studiu un nivel ridicat de competență lingvistică la limba română (cel puțin nivelul B1) și vor putea să se integreze, dacă nu total, măcar parțial în mediul social (și aici am avut în vedere statutul de student) și cultural românesc, se vor încadra cu siguranță în categoria învingătorilor, ceilalți însă vor fi nevoiți să-și abandoneze studiile și să se întoarcă în țara de origine, sau să încerce varianta unei alte țări străine.

Concluzionând, în anul pregătitor se pot înscrie toți cetățenii străini care doresc să studieze în România, la un program de studii cu predare în limba română; pe lângă cursul intensiv de învățare a limbii române studenții au în planul de învățământ un curs de cultură și civilizație românească, cu un rol bine stabilit și seminare de limbaje de specialitate; programul de studiu este cu frecvență, ceea ce înseamnă că absentarea atrage după sine sancțiuni prevăzute în regulamentele instituției, iar la sfârșitul perioadei de cursuri, în urma unui examen, studenții primesc un certificat de absolvire a anului pregătitor.

Pe lângă toate acestea, în final am dori să mai adăugăm că, în momentul în care studenții străini își termină studiile și revin în țara de origine, ei fac cinste universității românești absolvite prin performanțele și

prin locurile de muncă obținute; și nu de puține ori s-a întâmplat ca la inevitabila întrebare „unde ai învățat limba română”, adresată vorbitorilor non-nativi de limbă română, răspunsul acestora să fie „la Constanța”; așa s-a întâmplat la ediția a XXIX-a a Jocurilor Olimpice din 2008 de la Beijing, din China, unde unii dintre translatorii de limba română erau absolvenți de an pregătitor ai Universității „Ovidius” din Constanța.

Bibliografie

- BRÂNCUȘ, Grigore, IONESCU, Adriana, SARAMANDU, Manuela, 2003, *Limba română. Manual pentru studenții străini, anul pregătitor, semestrul I, Ed. a V-a*, București: Editura Universității din București.
- BUZERA, I., DIMITROVA, E., KAITER, O., PANEA, N., POPVA, J., ROTH, J., ȚENESCU, A., 2012, *Bazele comunicării interculturale. Teorie și practică*, Ruse: Faber.
- DAFINOIU, Cristina, NEDELICU, Veronica, PASCALE, Laura, 2014, *Limba română pentru Străini. Nivel începător*, Constanța: OVIDIUS UNIVERSITY PRESS.
- DAFINOIU, Cristina, 2013, *Limba română, manual pentru studenții străini din anul pregătitor. (Nivel A1-A2)*, București: Editura Universitară.
- MARIN, Ana, NEDELICU, Veronica, 2006, *Să învățăm limba română. Manual pentru străini. Nivelul 1 (începători)*, București: Cartea Universitară.
- MARIN, Ana, MENABIT, Ciden-Sena, NEDELICU, Veronica, 2007, *Să învățăm limba română. Manual pentru străini. Nivelul 1 (începători)*, Constanța: Golden.
- MICULESCU, Sergiu, HRUBARU, Florica, 2005, *Et si on apprend le roumain? Manual de limba română pentru debutanți francofoni*, Constanța: Ovidius University Press.

<http://www.univ-ovidius.ro/uoc/documente-oficiale/carta-si-regulamentele-universitatii/528>

https://ro.wikipedia.org/wiki/Cadrul_European_Comun_de_Referin%C8%9B%C4%83_pentru_Limbi